LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 23 IR 23[1] STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2016 m. gegužės 19 d. Nr. XII-2363
Vilnius

1 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 23 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka viešąją geležinkelių infrastruktūrą patikėjimo teise valdo, naudoja, ja disponuoja, nepažeisdamas šio Kodekso ir kitų teisės aktų nustatytų apribojimų, tiek, kiek šis Kodeksas nenustato kitaip, ir įmonėms teikia su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymu ir priežiūra susijusias paslaugas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas – akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijas atlieka atskiras akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ padalinys, nevykdantis šio Kodekso 10 straipsnio 1 dalyje nurodytos licencijuojamos veiklos.“

2. Pakeisti 23 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui netaikomi kituose įstatymuose nustatyti apribojimai dėl valstybei nuosavybės teise priklausančios viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektus, nenaudojamus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti, išskyrus viešosios geležinkelių infrastruktūros geležinkelio kelius, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali išnuomoti Vyriausybės nustatyta tvarka šiais atvejais ir sąlygomis:

1) ne aukciono būdu – asmenims, nuosavybės teise valdantiems statinius (išskyrus laikinuosius statinius, inžinerinius tinklus ir neturinčius aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statinius, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui), esančius tame pačiame viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklype (ar jo dalyje) kaip ir nuomojami viešosios geležinkelių infrastruktūros objektai, – ne ilgesniam kaip 20 metų terminui (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas). Jeigu statinys, esantis tam pačiame viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimame valstybinės žemės sklype kaip ir nuomojamas viešosios geležinkelių infrastruktūros objektas, bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso

keliems asmenims (bendraturčiams), tokio statinio bendraturčiams išnuomojamos atitinkamos viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto dalys proporcingai jų turimai nuosavybei;

2) ne aukciono būdu – valstybės institucijoms ir įstaigoms, kurių veikla viešosios geležinkelių infrastruktūros objektuose privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, išskyrus atvejus, kai viešosios geležinkelių infrastruktūros objektai pagal šių institucijų ir įstaigų veiklą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus turi būti perduoti laikinai neatlygintinai naudotis, – privalomos veiklos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus vykdymo trukmei;

3) ne aukciono būdu – asmenims trumpalaikiams renginiams organizuoti (parodoms, sporto varžyboms, pasitarimams, seminarams, šventėms, kultūros renginiams, darbuotojų socialinėms reikmėms skirtiems renginiams ir panašiai), trumpalaikiams neatidėliotiniems darbams atlikti (avarijų, stichinių nelaimių padariniams likviduoti ir panašiai) – trumpalaikių renginių ir trumpalaikių neatidėliotinų darbų vykdymo trukmei (bendra nuomos trukmė – iki 30 kalendorinių dienų per kalendorinius metus);

4) ne aukciono būdu – asmenims, vykdantiems viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų remonto, rekonstrukcijos ar naujų statinių statybos darbus, – viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų remonto, rekonstrukcijos ar naujų statinių statybos darbų vykdymo trukmei (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas);

5) aukciono būdu – asmenims visais kitais atvejais, nenurodytais šios dalies 1–4 punktuose, – ne ilgesniam kaip 20 metų terminui (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas).“

3. Papildyti 23 straipsnį nauja 7 dalimi:

„7. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, raštu iš anksto per viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sutartyje nustatytą terminą įspėjęs viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomininką, turi teisę nutraukti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sutartį prieš terminą, jeigu išnuomoto objekto reikia viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo reikmėms ir toks nuomos sutarties nutraukimo pagrindas numatytas viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomos sutartyje. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomos nutraukimo prieš terminą atveju viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomininko dėl tokio viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sutarties nutraukimo patiriami nuostoliai atlyginami teisės aktų nustatyta tvarka.“

4. Papildyti 23 straipsnį nauja 8 dalimi:

„8. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomininkas neturi teisės įkeisti nuomos teisės, perduoti jos kaip turtinio įnašo ar kitaip jos suvaržyti. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų subnuoma draudžiama.“

5. Papildyti 23 straipsnį nauja 9 dalimi:

„9. Nuomos mokestis už viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomą nustatomas Vyriausybės nustatyta tvarka. Lėšas, gautas iš viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo apskaityti atskirai ir naudoti tik viešosios geležinkelių infrastruktūros priežiūrai, atnaujinimui, modernizavimui ir plėtrai.“

6. Papildyti 23 straipsnį 10 dalimi:

„10. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomininkui, pagerinusiam išsinuomotą viešosios geležinkelių infrastruktūros objektą, už pagerinimą neatlyginama. Kitos viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sąlygos nustatomos viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sutartyse.“

7. Buvusias 23 straipsnio 7, 8 ir 9 dalis laikyti atitinkamai 11, 12 ir 13 dalimis.

2 straipsnis. 23^1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23^1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„**23^1 straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės perdavimas, valdymas, naudojimas ir disponavimas ja**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamą valstybinę žemę Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos pagal patikėjimo sutartis Vyriausybės nustatyta tvarka perduoda valdyti, naudoti ir disponuoti ja turto patikėjimo teise viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui.

2. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypus (ar jų dalis), nenaudojamus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklai vykdyti, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali išnuomoti Vyriausybės nustatyta tvarka šiais atvejais ir sąlygomis:

1) ne aukciono būdu – asmenims, nuosavybės teise valdantiems statinius (išskyrus laikinuosius statinius, inžinerinius tinklus ir neturinčius aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statinius, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui), esančius viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklype (ar jo dalyje), kurį (kurią) tie statiniai užima ir kuris (kuri) būtinas (būtina) jiems naudoti pagal paskirtį, – ne ilgesniam kaip 20 metų terminui (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas);

2) ne aukciono būdu – asmenims, nuomojantiems statinius (išskyrus laikinuosius statinius, inžinerinius tinklus ir neturinčius aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statinius, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui) viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklype (ar jo dalyje), kurį (kurią) tie statiniai užima ir kuris (kuri) būtinas (būtina) jiems naudoti pagal paskirtį, – nuomos terminui, kuris negali būti ilgesnis kaip 20 metų (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas);

3) aukciono būdu – asmenims visais kitais atvejais, nenurodytais šios dalies 1 ir 2 punktuose, – ne ilgesniam kaip 20 metų terminui (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas).

3. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi teisę nutraukti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartį prieš terminą, jeigu išnuomoto žemės sklypo (ar jo dalies) reikia viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti. Toks nuomos sutarties nutraukimo pagrindas numatomas viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartyje. Šiuo atveju viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi teisę nutraukti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartį prieš terminą, apie tai pranešęs viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomininkui raštu prieš 2 mėnesius iki šios sutarties nutraukimo. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutarties nutraukimo prieš terminą atveju viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomininko dėl tokio viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutarties nutraukimo patiriami nuostoliai atlyginami teisės aktų nustatyta tvarka.

4. Nuomos mokestis už viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomą nustatomas Vyriausybės nustatyta tvarka. Lėšas, gautas iš viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomos, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo apskaityti atskirai ir naudoti tik viešosios geležinkelių infrastruktūros priežiūrai, atnaujinimui, modernizavimui ir plėtrai.

5. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkas neturi teisės perleisti žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos teisės kitiems asmenims, jo (ar jo dalies) įkeisti ar kitaip suvaržyti, negali juo (ar jo dalimi) laiduoti, garantuoti ar kitu būdu užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymo. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės subnuoma draudžiama.

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartyje turi būti numatyta, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkas, sudarydamas viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartį pagal šio straipsnio 2 dalies 3 punktą, įsipareigoja pasibaigus nuomos terminui (jeigu viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkas nedalyvauja viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės aukcione ar jo nelaimi) perleisti jam nuosavybės teise priklausančius statinius naujajam viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkui ar viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui arba šiuos statinius nugriauti:

1) pasibaigus nuomos terminui statiniai perleidžiami naujajam viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkui ar viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą turto rinkos vertę;

2) tuo atveju, kai pasibaigus nuomos terminui viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas nusprendžia, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkui nuosavybės teise priklausančius statinius perimti netikslinga, šie statiniai nugriaunami viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininko lėšomis ir viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos žemės nuomininkui patirti nuostoliai dėl jam nuosavybės teise priklausančių statinių nugriovimo neatlyginami.

7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi ir tais atvejais, kai viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartis sudaroma pagal šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktus, tačiau tik tiems statiniams, kuriuos nuomininkas pastato viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutarties galiojimo laikotarpiu.

8. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimama valstybinė žemė, kurią viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas valdo, naudoja ir ja disponuoja patikėjimo teise, perduodama laikinai neatlygintinai naudotis valstybės institucijoms ir įstaigoms, kurių veikla geležinkelių infrastruktūros objektuose privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.“

3 straipsnis. Pasiūlymas Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2016 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį, įsigalioja 2016 m. liepos 1 d.

2. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir šių objektų užimamos valstybinės žemės nuomos procedūros, pradėtos ir neužbaigtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiamos vykdyti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusią tvarką.

3. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 23 straipsnio 7, 8 ir 10 dalyse ir šio įstatymo 2 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 23^1 straipsnio 3–7 dalyse nustatyti reikalavimai taikomi viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir šių objektų užimamos valstybinės žemės nuomos sutartims, sudaromoms po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė